

АНАЛІЗ СТАНУ СЕРТИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ЗГІДНО СТАНДАРТУ ISO 14001

Ромелашвілі О. С., Губін Ю. І.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Однією з умов сталого розвитку суспільства є забезпечення екологічної безпеки - безпеки людини і навколишнього середовища, їх захищеності від впливу шкідливих техногенних чинників». В останні десятиліття стан навколишнього природного середовища погіршується через забруднення відходами і викидами всіх видів промислових виробництв та неефективним використанням ресурсів на підприємствах. Тому прагнення до екологічно безпечного виробництва розглядається сьогодні як невід'ємний елемент стратегії розвитку підприємства.

Одним з найбільш ефективних інструментів екологізації виробництва в умовах ринкової економіки є екологічний менеджмент (ЕМ).

Згідно з міжнародним стандартом ISO 14001, система ЕМ - це частина загальної системи менеджменту, що включає організаційну структуру, планування діяльності, розподіл відповідальності, практичну роботу, а також процедури, процеси і ресурси для розробки, впровадження, оцінки досягнутих результатів, реалізації та вдосконалення екологічної політики, її цілей і завдань. Дослідження світового стану впровадження системи ЕМ проведено на кафедрі управління якістю НФаУ. За результатами аналізу статистичних даних з'ясовано наступні тенденції щодо застосування ЕМ:

Впровадження системи ЕМ останнім часом широко застосовується в багатьох промислово розвинених країнах. Китай - лідер за загальною кількістю сертифікатів ISO 14001, друге місце посідає Японія, Великобританія - на третьому, Італія та Іспанія на четвертому та п'ятому, відповідно.

З моменту розробки стандарту ISO 14001, відзначається постійна тенденція до збільшення числа виданих сертифікатів відповідності. На кінець грудня 2017 р. було видано 362 610 сертифікатів ISO 14001 у 180 країнах, приріст за рік становив 16436, у порівнянні з 14300 у 2016 році, що на 13% більше. Це обумовлюється не тільки зацікавленістю екологічними проблемами, а й закономірними тенденціями розвитку сучасного виробництва.

Що стосується України, то слід зазначити, що частка підприємств, на яких вже відбулося впровадження ЕМ, досить мала. На 2017 рік сертифікати відповідності до вимог ISO 14001 мають 223 підприємства.

Найбільш активними в цьому відношенні в Україні є підприємства харчової промисловості, виробництва тютюну, хімічного виробництва та переробки металопродукції.

Але окрема роль в проблемі екологічної безпеки належить фармацевтичному сектору, оскільки різноманіття продукції, технологій та сировини обумовлюють широкий спектр і достатньо високі концентрації забруднювачів у довкіллі. Сучасне фармацевтичне виробництво, не менш ніж інші сфери промисловості шкодить екологічному становищу країни.

Станом на 2017 рік лише 7 фармацевтичних підприємств, мають сертифікат на відповідність вимогам стандарту ISO 14001.

ВАТ «Київмедпрепарат» одним з перших успішно пройшло сертифікацію системи ЕМ на відповідність стандарту ISO 14001. В результаті були досягнуті зниження використання аміаку на 30%; мінімізація викидів летючих органічних сполук; удосконалення технологічних процесів.

На цей час є нагальна потреба в активізації дій вітчизняних підприємств з впровадження системи ЕМ на вітчизняних підприємствах.